

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Закладу вищої освіти

«Подільський державний університет»

Володимир ІВАНИШИН



первотк

2023 р.

ВИСНОВОК

Про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи Сівак Наталії Вікторівни «Шляхи підвищення продуктивності квасолі звичайної за рахунок мінерального удобрення і біологічних препаратів в умовах Лісостепу західного», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 201 – Агрономія

ВИТЯГ

із протоколу міжкафедрального семінару факультету агротехнологій і природокористування Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» від 29 вересня 2023 року

ПРИСУТНІ:

- Хоміна В.Я. – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри рослинництва, селекції та насінництва – головуєча на засіданні;
Козіна Т. В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри садівництва і виноградарства – секретар на засіданні;
Бахмат М.І. – доктор сільськогосподарських наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин;
Лапчинський В.В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, декан факультету агротехнологій і природокористування;
Овчарук В.І. – доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри садівництва і виноградарства;
Пую В.Л. – доктор сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин;
Бахмат О. М. – доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри екології та загальнобіологічних дисциплін;
М'ялковський Р.О. – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри садово-паркового господарства, геодезії та землеустрою;
Мулярчук О.І. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувачка кафедри садівництва і виноградарства;

Гораш О.С. – доктор сільськогосподарських наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри рослинництва, селекції та насінництва;

Хмелянчишин Ю.В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри рослинництва, селекції та насінництва, заступник декана;

Григор'єв В.М. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, в.о. завідувача кафедри землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин;

Вільчинська Л.А. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри рослинництва, селекції та насінництва;

Тарасюк В.А. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин;

Безвіконний П. В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри садово-паркового господарства, геодезії та землеустрою;

Більська О.І. – аспірантка 3 року навчання, кафедри землеробства, ґрунтознавства і захисту рослин.

Кількість присутніх 16 осіб, з яких 7 докторів сільськогосподарських наук, 8 кандидатів сільськогосподарських наук, 1 аспірантка.

Порядок денний:

Розгляд дисертаційної роботи аспірантки кафедри землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин Сівак Наталії Вікторівни «Шляхи підвищення продуктивності квасолі звичайної за рахунок мінерального удобрення і біологічних препаратів в умовах Лісостепу західного», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство для надання висновку про наукову новизну, теоретичне а практичне значення результатів проведеного дослідження.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин факультету агротехнологій і природокористування Закладу вищої освіти «Подільський державний університет». Тема дисертаційної роботи затверджена вченою радою Подільського державного аграрно-технічного університету 26.12.2019 року, протокол № 9. Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин Бахмат Микола Іванович.

СЛУХАЛИ:

Доповідь Сівак Наталії Вікторівни про основні положення дисертаційної роботи на тему «Шляхи підвищення продуктивності квасолі звичайної за рахунок мінерального удобрення і біологічних препаратів в умовах Лісостепу західного», поданої на здобуття наукового ступеня доктора

філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 201 – Агрономія

За 19 хвилин доповідачка виклала основні результати дисертаційного дослідження. Обґрунтувала актуальність теми, вказала на мету та завдання дослідження, охарактеризувала основні положення, що відображають наукову новизну та практичну цінність одержаних результатів.

Дисертанту учасниками семінару були задані питання:

Бахмат О.М., доктор сільськогосподарських наук, професор

- Чим керувалися при виборі сортів?

- Хто виробник препарату для інокуляції?

Безвіконний П. В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент

- За якою ціною ви реалізували вартість продукції?

- Чи доцільно реалізувати?

Григор'єв В.М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент

- Які ви брали показники для обліку урожайності?

Які площі ділянок? Облікова та загальна, кожного сорту?

Мулярчук О.І. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент

- Чим керувались при підборі сортів квасолі звичайної для Вашого дослідження?

- Які біологічні особливості квасолі звичайної?

Гораш О.С., доктор сільськогосподарських наук, професор

- Який фон живлення був у дослідках?

- Який основний обробіток ґрунту був у дослідках?

Лапчинський В.В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент

- Чи виходять за межі статистичної обробки Ваші показники урожайності?

- Який спосіб сівби квасолі звичайної був найкращий?

М'ялковський Р.О. – доктор сільськогосподарських наук, професор

- Який варіант був кращий і який Ви рекомендуєте?

- Яку норму висіву рекомендуєте в своїх рекомендаціях?

- Які фактори Ви вивчали, скільки було факторів?

У обговоренні дисертаційної роботи взяли участь:

Бахмат М.І. – доктор сільськогосподарських наук, професор, кафедри землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин, науковий керівник, який відмітив, що в умовах сьогоденної екологічної ситуації, що склалась, впровадження біологічних аспектів в технології вирощування сільськогосподарських культур, в т.ч. і квасолі звичайної, є питанням актуальним і своєчасним. Сьогодні, на жаль, цілком відмовитись від застосування хімічних препаратів (зокрема добрив) ми не можемо, проте включаючи біологічні препарати в технології, можемо зменшити антропогенне навантаження на поля, негативний вплив хімічних препаратів на довкілля та кінцеву продукцію. Агрозаходи, які запропоновані в науковій роботі Наталії Сівак здатні частково покращити цю ситуацію, адже

досліджувані препарати відносяться до 3-4 класу безпечності. Крім того, в роботі показано вплив способів застосування біологічного препарату на реалізацію зернового потенціалу рослин квасолі звичайної у розрізі сортів.

На думку наукового керівника, автор дисертаційної роботи вдало оприлюднив результати отриманих експериментальних даних, які викладено у 16 наукових працях, з яких – 3 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б», та 13 – тез доповідей. Відмітивши відповідальність, високий рівень теоретичної підготовки у виконанні ОНП, як її освітньої частини так і наукової складової та у підготовці дисертаційної роботи здобувача, науковий керівник рекомендує дисертаційну роботу до захисту на спеціалізованій вченій раді.

Хоміна В.Я. – доктор сільськогосподарських наук, професор (рецензент) вказала на актуальність виконаного наукового дослідження, на доцільність застосування біологічних препаратів при вирощуванні квасолі звичайної. Схема досліду вірна, фактори підібрані вдало. Доповідачка добре володіє матеріалом, чітко формулює відповіді на питання. Позитивним в роботі є також те, що вона містить хорошу статистичну обробку даних, є і оцінка за тестом Дункана, кореляційно-регресійний аналіз, представлено кореляційні зв'язки між досліджуваними факторами та показниками продуктивності рослин у вигляді плеяди і т.п., що свідчить про серйозний підхід Наталії Вікторівни до виконання дисертаційної роботи і опрацювання експериментальних даних. Проте, в роботі вживаються некоректні вирази (на протязі, належна якість зерна). Назви таблиць, які висвітлюють результати математичної обробки урожайності, необхідно відредагувати.

В цілому робота відповідає вимогам, що ставляться до робіт відповідного рівня і може бути допущена до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Овчарук В.І. – доктор сільськогосподарських наук, професор, (рецензент) відмітив високий рівень підготовки здобувачки у представленні результатів наукового дослідження. Вказав на доцільність використання біологічно активних препаратів та вивчення реакції сортів на способи їх внесення. Робота представлено значною кількістю показників: біометричних, фотосинтетичних, хімічного складу зерна та його технологічних якостей. В роботі проведено розрахунки економічної ефективності вирощування досліджуваних сортів квасолі звичайної із врахуванням досліджуваних чинників та представлено енергетичні показники, в т.ч. коефіцієнт енергетичної ефективності. Серед незначних недоліків рецензент звернув увагу на відсутність посилань у тексті на власні наукові праці. Бажано було б також у вступі акцентувати увагу на учених, які займаються культурою квасоля звичайна та впливом біологічних препаратів.

Загалом рецензент вважає, що наукова робота є завершеною працею і може бути допущена до захисту на разовій спеціалізованій раді.

Лапчинський В.В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, декан факультету агротехнологій і природокористування вказав на гарну фахову підготовку Сівак Н.В., яка дала обґрунтовані відповіді на запитання.

Серед зауважень, відмітив те, що слід було більш конкретно описати практичне значення отриманих результатів із вказанням на приріст урожаю та економічну доцільність від досліджуваних факторів. Крім того, на його думку деякі таблиці можна було б об'єднати в одну. Характеристику досліджуваних сортів бажано подавати у додатках, а не в другому розділі.

В основному робота відповідає вимогам, що ставляться до робіт відповідного рівня і може бути допущена до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Хмелянчишин Ю.В., кандидат сільськогосподарських наук, доцент відмітив актуальність теми наукового дослідження. Вказав на гарне представлення результатів досліджень. Відмітив компетентність здобувачки як науковця. Дисертаційна робота є завершеною науковою працею, відповідає вимогам, які ставляться до змісту та оформлення дисертаційних робіт. Висновки чіткі, впливають з результатів отриманих експериментальних даних. Разом з тим, у рекомендаціях слід чітко вказати на показники якості зерна, а не вживати загальні терміни, на зразок «належна якість зерна». Окремі посилання на літературні джерела не співпадають із текстом, слід уважно відстежити ці зауваження в роботі.

В цілому вважаю, що дисертаційну роботу слід рекомендувати до захисту на спеціалізованій вченій раді.

УХВАЛИЛИ:

1. Визнати дисертаційну роботу Сівак Наталії Вікторівни «Шляхи підвищення продуктивності квасолі звичайної за рахунок мінерального удобрення і біологічних препаратів в умовах Лісостепу західного», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 201 – Агрономія завершеним науковим дослідженням, яке має наукову новизну і практичну цінність. Дисертаційна робота відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України №40 від 12 січня 2017 року про затвердження вимог до оформлення дисертацій», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету міністрів України №44 від 12 січня 2022 року.

З урахуванням наукової компетентності здобувачки Сівак Наталії Вікторівни, дисертаційна робота на тему: «Шляхи підвищення продуктивності квасолі звичайної за рахунок мінерального удобрення і біологічних препаратів в умовах Лісостепу західного» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді на здобуття доктора філософії в галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 201 – Агрономія.

2. Пропонувати вченій раді Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» розглянути кандидатури членів разової

спеціалізованої вченої ради, створеної для прийняття до розгляду та проведення захисту дисертації Сівак Наталії Вікторівни, дисертаційна робота на тему: «Шляхи підвищення продуктивності квасолі звичайної за рахунок мінерального удобрення і біологічних препаратів в умовах Лісостепу західного», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 201 – Агрономія:

- М'ялковський Р.О. – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри садово-паркового господарства, геодезії та землеустрою Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (голова спецради);

- Хоміна В.Я. – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри рослинництва, селекції та насінництва Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (рецензент);

- Овчарук В.І. – доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри садівництва і виноградарства Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (рецензент);

- Мойсеєнко В.В. – доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри рослинництва Поліського національного університету (офіційний опонент);

- Шувар А.М. – доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, завідувач кафедри агробіотехнологій Західноукраїнського національного університету (офіційний опонент).

Результати відкритого голосування:

За – 16.

Проти – немає.

Утрималося – немає.

Головуюча на засіданні:
доктор сільськогосподарських наук,
професор, завідувачка кафедри
рослинництва, селекції та насінництва
ЗВО «ПДУ»



Вероніка ХОМІНА

Секретар:
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри садівництва і
виноградарства ЗВО «ПДУ»



Тетяна КОЗИНА